

[Gert Petersen]

Så vidt jeg kan læse, opfordres regeringen til at arbejde for – hvordan den skal gøre det, siges der ikke noget om; om den skal banke forsigtigt på døren eller den skal lægge et forslag på bordet, hører vi ikke noget om – at NATO udforsker tillidsskabende skridt til søs. Hvad betyder det? Skal man oprette en studiekreds eller tegne kontrakt med et forskningsinstitut?

Formålet med denne udforskning angives at være »at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for at videreudvikle sådanne foranstaltninger« til søs. Hvad er det for nogle forudsætninger? Den virkelig nødvendige forudsætning er, at NATO erklærer sig villig til at forhandle – ikke for at give efter for russerne, det er ikke det, der er tale om. Og hvis man har andre forudsætninger i tankerne, er det dem, der gror i en syltekrukke.

Og hvad er det, der skal videreudvikles? Hvad er det for nogle tillidsskabende foranstaltninger til søs, der skal videreudvikles? Hvordan kan man videreudvikle noget, der i realiteten ikke eksisterer? Det var jo småting, udenrigsministeren nævnte.

Jeg kan godt nævne en større ting, nemlig havbundstraktaten. Bevar mig vel! Hvis det er den, man har haft i tankerne, og man nu forudser en gradvis opstigen fra Filippinergravens bund – det er 11 km nede – vil det tage tid, det kommer ikke til at gå hurtigt.

Jeg vil koge mine spørgsmål til hr. Hans Hækkerup ned til ét: Betyder dagsordenen, at Danmark skal foreslå NATO, at der indledes forhandlinger om tillidsskabende skridt på det sømilitære område? Er det det, der er meningen? Det er et spørgsmål, der kan besvares med ja eller nej.

Bjørn Elmquist (V):

Selv om forespørgslen handler direkte om de sømilitære spørgsmål, vil jeg starte med nogle få generelle bemærkninger, sådan som også de andre ordførere har gjort det.

Jeg vil fastslå, at det, der er karakteristisk for de militære forhold i vort nærområde, er Østersøens store rolle. I Østersøen er det de sovjetiske amfibiestyrker, landgangstroppe, og dertil kommer de egentlige flådestyrker, ubådene osv. osv. Det er det, der præger det, vi kan kalde det danske trusselsbillede. Sådan har det været i mange år. Sådan er det i dag. Om denne vurdering er forespørgerne, SF, og mit parti, Venstre, enige.

Når så det kommer til spørgsmålet om, hvordan vi bør reagere på denne tingenes tilstand, hører enigheden mellem SF og Venstre op. Vi svarer ved at gå ind for medlemskab af NATO, en solidarisk forsvarsalliance med gode resultater for sikkerheden i Europa og for hele verden. I dag har alliancesolidariteten ført til nedrustning og afspænding ikke bare i vor del af verden, men faktisk på globalt plan mellem supermagterne.

Et af grundsynspunkterne i NATO er, at sikkerheden er udelelig. Det vil sige, at der ikke kan komme særløsninger for enkelte områder eller delområder på tale, i hvert fald ikke uden at de bliver indpasset i en bred sammenhæng.

Det bringer mig til de lidt mere konkrete betragtninger med nogle eksempler. Af disse grunde advarede Venstre og advarer vi stadig væk imod forslagene om at gøre Norden isole-ret set til en atomvåbenfri zone. Det må passes ind i en bredere alliancemæssig sammenhæng. Derfor kræver vi, at sikkerhedsforhandlinger og nedrustningsforhandlinger med Sovjetunionen ikke føres særskilt af f.eks. Danmark. Det var interessant at høre, at det afviste hr. Gert Petersen også. Vi mener, de bør foregå mellem NATO og Warszawapagten.

Af disse grunde tilslutter vi os de forhandlingsoplæg og forhandlingsmandater vedrørende bl.a. de konventionelle styrker i Europa, som er fastlagt i første omgang i NATO og senere hen, allersenen, på CSCE-opfølgingsmødet i Wien. Der står, at NATO og Warszawapagtlandene i første omgang vil koncentrere arbejdet om de konventionelle landmilitære styrker. Våbenkontrol og nedrustning på det sømilitære område har ikke nogen direkte betydning for, at man når det opstillede mål. Mandatet for forhandlingerne om konventionel stabilitet omfatter derfor heller ikke flådestyrkerne.

Men det er lige så klart, at vi arbejder for på et senere tidspunkt at få de landtropper, der er tilknyttet amfibiestyrkerne, ind i billedet. Baggrunden for, at disse forhandlinger – der foregår andre forhandlinger, det fremgik klart af udenrigsministerens redegørelse om sømilitære foranstaltninger mellem supermagterne – skal tage deres udgangspunkt i præcis landtropperne, er flere, og jeg skal nævne tre af dem.